

PharmaNL Shared Development Infrastructure – vervolg 2023-1

Datum geplaatst: 13 juli 2026

Deadline: **7 september 2026, 14.00 uur**

Plaats: Den Haag

Let op:

- U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als u hiervoor bent uitgenodigd. ZonMw zal de penvoerder contacteren om het uitgewerkte voorstel in te dienen.
- In het aanvraagformulier zitten beperkingen aan het aantal karakters dat u mag gebruiken. Spaties tellen ook als een karakter. Houd hier rekening mee bij de voorbereiding van uw subsidieaanvraag.

Inhoud

1.	Samenvatting.....	2
2.	Doel subsidieoproep.....	2
3.	Voorwaarden en verplichtingen.....	3
3.1.	Voorwaarden.....	3
3.1.1.	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....	3
3.1.2.	Staatssteun voorkomen.....	3
3.1.3.	Indirecte staatssteun voorkomen.....	4
3.1.4.	Samenwerking en bijdrage van derden.....	5
3.1.5.	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	6
3.1.6.	Praktische voorwaarden.....	8
3.2.	Verplichtingen.....	9
4.	Beoordeling en prioriteitstelling.....	9
4.1.	Beoordelingsprocedure.....	9
4.2.	Relevantiecriteria.....	9
4.3.	Kwaliteitscriteria.....	10
4.4.	Prioriteitstelling.....	11
5.	Indienen.....	11
5.1.	Indiening via Mijn ZonMw.....	11
5.2.	Tips.....	11
5.3.	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag.....	12
5.4.	Inhoudelijke vragen.....	12
5.5.	Technische vragen.....	12
5.6.	Downloads en links.....	12
6.	Bijlagen.....	12
6.1.	Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV.....	13
6.2.	Bijlage 2 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking.....	14

1. Samenvatting

Wie

PharmaNL is een landelijk publiek-privaat consortium bestaande uit Leiden University, Campus Groningen en Pivot Park, in nauwe samenwerking met FAST (Centre for Future Affordable Sustainable Therapy Development). In 2022 heeft PharmaNL een subsidie uit het Nationaal Groeifonds (NGF) toegekend gekregen. PharmaNL beoogt te investeren in gedeelde infrastructuur voor geneesmiddelenontwikkeling en -productie voor gebruik door farmaceutische start-ups, scale-ups en academische onderzoeksgroepen. ZonMw heeft via het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de opdracht gekregen om de subsidiemiddelen van PharmaNL uit te zetten. Doelgroep van de subsidie zijn Nederlandse bedrijven, onderzoeks- en kennisinstellingen die een gedeelde farmaceutische infrastructuur willen inrichten en/of upgraden.

Waarvoor

Doel van de huidige subsidieoproep is het toetsen en financieren van een uitgewerkt plan voor een infrastructuurproject. De basisplannen voor dit project zijn in de NGF-aanvraag van PharmaNL beschreven en door de beoordelingscommissie van NGF goedgekeurd, in het bijzonder op relevantie. U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als u hiervoor bent uitgenodigd. ZonMw zal de penvoerder contacteren om het uitgewerkte voorstel in te dienen en de uitwerking beoordelen op relevantie en kwaliteit.

Wat

In deze subsidieronde geldt een subsidieplafond. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.367.005, - met een maximale looptijd tot eind juni 2030. Er is een verplichte cofinanciering van 50% van de totale projectkosten van toepassing. In aanmerking voor subsidie komen kosten voor materiële en immateriële activa die betrekking hebben op de bouw en/of upgrade van de infrastructuur. Personeelskosten en kosten voor de realisatie, ingebruikname en aanpassingen van de infrastructuur zijn subsidiabel, mits in overeenstemming met het staatssteuninstrument dat van toepassing is. Lees voor meer informatie sectie [3.1.5 'Welk bedrag kunt u aanvragen'](#).

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	Maandag 7 september 2026, 14:00 uur
Deadline hersteltijd uitgewerkte aanvraag (indien aanvraag incompleet)	Donderdag 10 september 2026
Ontvangst commentaar referenten	Vrijdag 2 oktober 2026
Deadline indienen wederhoor	Vrijdag 16 oktober 2026
Commissievergadering met interview	Week van 9 november 2026
Besluit	December 2026
Uiterlijke startdatum	Maart 2027

- ZonMw controleert na de deadline voor het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag of uw aanvraag correct en compleet is. Indien uw aanvraag niet correct en/of niet compleet is, ontvangt u bericht van ZonMw en krijgt u **maximaal 48 uur** de tijd om de aanvraag aan te passen. We verzoeken u daarom om op de dag van de deadline en de daaropvolgende dagen (telefonisch) bereikbaar te zijn voor het secretariaat van ZonMw.
- Een interview kan onderdeel zijn van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

2. Doel subsidieoproep

Doel van de huidige subsidieoproep is het toetsen en financieren van een uitgewerkt plan voor een infrastructuurproject in de PharmaNL programmalijn Shared Development Infrastructure (SDI). Het PharmaNL-consortium is een initiatief van en voor de Nederlandse farmaceutische sector, gedragen door een landelijk publiek-privaat consortium bestaande uit Pivot Park Oss, Universiteit Leiden en Campus Groningen. PharmaNL heeft als visie een duurzame impuls te geven aan het benutten van het economisch potentieel van innovatieve farmaceutische producten en productietechnologieën. Naast een toename van de omvang en kwaliteit van medicijnontwikkeling en -

productie op Nederlandse bodem, beoogt het consortium structureel de aantrekkelijkheid van Nederland als farmaceutisch vestigingsland te verbeteren.

De basisplannen voor het project zijn in de NGF-aanvraag van PharmaNL beschreven en door de beoordelingscommissie van NGF goedgekeurd, in het bijzonder op relevantie. In deze call zal, naast een aantal overige relevantie-aspecten, de kwaliteit van de uitwerking van het plan worden beoordeeld op de bijdrage aan het realiseren van een op nationaal niveau gecoördineerde uitbreiding en versterking van de beschikbare R&D infrastructuur voor farmaceutische ontwikkeling en productie technologische innovaties.

De toegekende projecten streven ernaar om – conform de in de NGF-aanvraag van PharmaNL vastgelegde key performance indicators (KPI's) – minimaal 45 innovatieprojecten gebruik te laten maken van de door hen gerealiseerde infrastructuur vóór december 2030.

Doelgroep van de subsidie/investeringsrondes zijn bedrijven en onderzoeks- en kennisinstellingen die een open, shared farmaceutische development infrastructuur willen inrichten en/of upgraden.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als het projectidee hiervoor in het aangepaste PharmaNL plan is geïdentificeerd als shared infrastructuur initiatief. ZonMw zal de penvoerder van de desbetreffende bedrijven/instellingen uitnodigen om het uitgewerkte voorstel in te dienen en de kwaliteit van de uitgewerkte aanvraag beoordelen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie aanvragen. Doelgroep van de subsidie zijn Nederlandse bedrijven, onderzoeks- en kennisinstellingen die een gedeelde farmaceutische infrastructuur willen inrichten en/of upgraden.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

Volgens artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("het Verdrag") is staatssteun in beginsel verboden. ZonMw verstrekt daarom geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun¹. Er is sprake van staatssteun als er subsidie wordt verleend aan een onderneming. Doorslaggevend voor de kwalificatie als onderneming is de vraag of de organisatie een economische activiteit uitvoert, ongeacht haar rechtsvorm en wijze van financiering.

Om rechtmatig staatssteun te kunnen verlenen aan ondernemingen wordt in deze subsidieoproep de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) toegepast. Indien u vragen heeft over de toepassing van de AGVV raadt ZonMw aan om advies in te winnen bij juristen binnen uw organisatie.

Artikel 27 AGVV- Steun voor innovatieclusters

Wanneer er sprake is van een innovatiecluster wordt artikel 27 AGVV toegepast. In de AGVV wordt de volgende definitie gehanteerd voor innovatieclusters²:

¹ Artikel 107 VWEU.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A02014R0651-20210801#toelid39>

‘structuren of georganiseerde groeperingen van onafhankelijke partijen (zoals innovatieve starters, kleine, middelgrote en grote ondernemingen, maar ook organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding, niet-commerciële organisaties en andere verwante economische spelers) die tot doel hebben innovatieve activiteiten te stimuleren door het delen van faciliteiten en de uitwisseling van kennis en deskundigheid te bevorderen, en door daadwerkelijk bij te dragen aan technologieoverdracht, netwerking, informatieverspreiding en samenwerking tussen de ondernemingen en andere organisaties binnen het cluster’

Binnen een innovatiecluster kan investeringssteun en exploitatiesteun worden toegekend. Investeringssteun kan alleen worden toegekend aan de eigenaar van het innovatiecluster. Exploitatiesteun kan daarentegen ook worden toegekend aan de exploitant van het innovatiecluster. De exploitant, indien verschillend van de eigenaar, kan een rechtspersoon zijn of een consortium van ondernemingen zonder afzonderlijke rechtspersoonlijkheid, die verantwoordelijk is voor het beheren of exploiteren van het innovatiecluster. Het betreft hier niet de exploitant van een in het project genoemde faciliteit. Indien een consortium van ondernemingen aanspraak wil maken op exploitatiesteun is het verplicht om in samenwerkingsovereenkomst vast te leggen dat het consortium als geheel exploitant is van het innovatiecluster. De samenwerkingsovereenkomst moet na honorering van het project aangeleverd worden bij ZonMw. Daarnaast moet elke onderneming een afzonderlijke boekhouding voeren voor de kosten en opbrengsten van elke activiteit (eigendom, exploitatie en gebruik van het cluster) volgens de toepasselijke boekhoudkundige normen. In [sectie 3.1.5. ‘Welk bedrag kunt u aanvragen?’](#) vindt u welke kosten met betrekking tot investeringen en exploitatie van een innovatiecluster in aanmerking komen voor subsidie.

Artikel 26 AGVV – Investeringssteun voor onderzoeksinfrastructuur

In gevallen waar er geen sprake is van een innovatiecluster wordt artikel 26 AGVV toegepast. Onder artikel 26 AGVV komen alleen de kosten van de investeringen in immateriële en materiële activa met betrekking tot de bouw en/of upgrade van de infrastructuur in aanmerking voor subsidie. Kosten die betrekking hebben op de exploitatie van de infrastructuur komen **niet** in aanmerking van subsidie. In [sectie 3.1.5. ‘Welk bedrag kunt u aanvragen?’](#) vindt u welke kosten in aanmerking komen voor subsidie volgens artikel 26 AGVV.

Onderzoeksorganisaties

De primaire activiteiten van onderzoeksorganisaties hebben doorgaans geen economisch karakter en vallen daarmee buiten het bereik van het staatssteunrecht. Let wel: indien sprake is van economische activiteiten, zoals de verhuur van een laboratorium, geldt mogelijk wel dat er sprake is van het staatssteunrecht, ook voor onderzoeksorganisaties. Vraag bij twijfel advies van juristen binnen uw organisatie.

Verplichte bijlage voorkomen staatssteun

Partijen die subsidie willen aanvragen zijn verplicht om bij een uitgewerkte aanvraag de bijlage ‘toepassing staatssteunrechtelijk kader’ toe te voegen. In deze bijlage dient het volgende verklaard te worden:

- Indien een aanvrager als onderzoeksorganisatie subsidie wil aanvragen, dient er door een bevoegde vertegenwoordiger van die organisatie verklaard te worden dat er wordt voldaan aan de definitie van een onderzoeksorganisatie volgens de Europese commissie.
- Ondernemingen die aanspraak willen maken op subsidie dienen te verklaren dat aan de voorwaarden en verplichtingen die volgen uit de toepasselijke artikelen van de AGVV wordt voldaan.

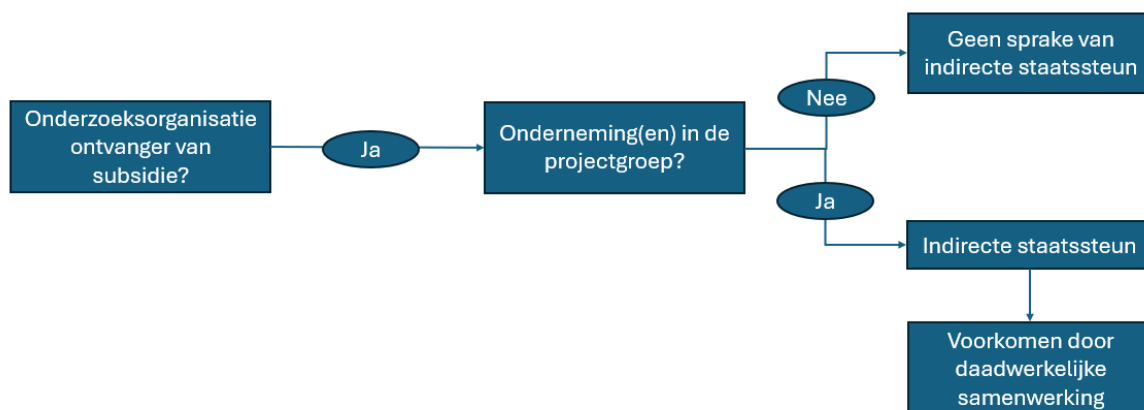
In [Bijlage 1 – Staatssteun - AGVV](#) kunt u een overzicht vinden van de specifieke vereisten en gemeenschappelijke belangen die volgen uit de AGVV.

3.1.3. Indirecte staatssteun voorkomen

Wanneer ondernemingen en onderzoeksorganisaties samenwerken aan een project, bestaat het risico dat er indirecte staatssteun aan ondernemingen wordt gegeven. Hier kan sprake van zijn als deze ondernemingen een voordeel verkrijgen door met publiek gefinancierde onderzoeksorganisaties samen te werken, bijvoorbeeld beschikking krijgen over kennis die ontwikkeld wordt door de onderzoeksorganisatie zonder daarvoor een marktconforme vergoeding te betalen. Volgens paragraaf

2.2.2 Kaderregeling O&O&I³ kan indirecte staatssteun aan deelnemende ondernemingen worden voorkomen wanneer aan de voorwaarden voor daadwerkelijke samenwerking wordt voldaan. Let wel, dit heeft geen effect op directe staatssteun. Voor verstrekking van directe subsidie aan ondernemingen gelden nog steeds de voorwaarden van de AGVV. De voorwaarden voor daadwerkelijke samenwerking moeten worden opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst die na honorering van het project aangeleverd moet worden bij ZonMw. Figuur 1 toont een stroomschema dat als hulpmiddel gebruikt kan worden om te bepalen of er sprake is van indirecte staatssteun. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 2 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

Houd er bij het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst waarbij de voorwaarden voor daadwerkelijke samenwerking van toepassing zijn rekening mee dat de projectactiviteiten alleen kunnen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten. Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

Figuur 1. Stroomschema voorkomen indirecte staatssteun door toepassing staatssteuninstrument daadwerkelijke samenwerking

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.4. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking wordt in dit programma aangemoedigd, maar is niet verplicht. Indien wordt samengewerkt, dient in de subsidieaanvraag en begroting duidelijk naar voren te komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.5. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- Kan maximaal € 1.367.005,- worden aangevraagd met een maximale looptijd tot eind juni 2030.
- Dienen partijen een eigen bijdrage te leveren van 50% van het totale budget. Zie ook sectie 'verplichte eigen bijdrage'.
- Is het verplicht om bij een uitgewerkte aanvraag een begroting toe te voegen. Klik [hier](#) voor het verplichte begrotingsformat.
- Het budget dient realistisch onderbouwd te zijn. Neem hierin mee hoe de voorgenomen projectactiviteiten in verhouding staan tot het aangevraagde budget.
- Bedraagt de bevoorschotting 80% van de subsidie in het eerste jaar en 20% na goedkeuring van de financiële eindafrekening van het project.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.367.005,-

Verplichte eigen bijdrage

- Een eigen bijdrage van tenminste 50% van de totale projectkosten is verplicht. Dit geldt voor zowel onderzoeksorganisaties als ondernemingen. Deze bijdrage mag in cash, in kind (bijvoorbeeld door inbreng van apparatuur of uren) of een combinatie van beiden zijn. Bij indiening van de uitgewerkte aanvraag dient u aan te geven welke partijen een eigen bijdrage leveren aan het project en hoe de eigen bijdrage is opgebouwd ([verplicht format](#)).
- De verplichte eigen bijdrage dient voor ondernemingen gefinancierd te worden met middelen die niet via een andere subsidie verkregen zijn of uit verstrekking van een publieke rechtspersoon (zogenaamde private middelen), omdat uit de AGVV volgt dat de steunintensiteit ten hoogste 50% van de in aanmerking komende kosten bedraagt. Dit betekent overigens ook dat de niet subsidiabele kosten volledig voor rekening van de onderneming komen en niet onder deze eigen bijdrage kunnen worden gerekend.
- Voor onderzoeksorganisaties mag de eigen bijdrage afkomstig zijn uit publieke middelen, mits de gevraagde subsidie buiten het bereik van het staatssteunrecht valt.
- Houd er bij de inbreng van eigen middelen rekening mee dat:
 - Onderzoeksorganisaties worden beschouwd als overheidsorganisaties, waarbij hun financiële middelen als toerekenbaar aan de staat worden gezien. Om deze reden worden de middelen van onderzoeksorganisaties aangemerkt als publiek gefinancierd.
 - Ondernemingen waarbij de overheid overwegende invloed heeft, worden aangemerkt als staatsbedrijf. De financiële middelen van staatsbedrijven worden daarom beschouwd als toerekenbaar aan de staat. Om deze reden worden de middelen van staatsbedrijven aangemerkt als publiek gefinancierd.

- Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. U kunt hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) gebruiken. De volgende inhoud en voorwaarden zijn van toepassing:
 - De brief moet een omschrijving van de bijdrage in geld of natura (waaronder de werkzaamheden) en de hoedanigheid (samenwerkende partij of sponsor) bevatten.
 - Elke samenwerkende en sponsorende organisatie moet een exemplaar aanleveren, behalve de organisatie waaraan de hoofdaanvrager is verbonden.
 - De Letter of Commitment moet geadresseerd zijn aan de organisatie waaraan hoofdaanvrager is verbonden.
 - De Letter of Commitment moet ondertekend worden door de persoon die daartoe gerechtigd is.
 - De Letter of Commitment mag geen andere opschortende voorwaarde bevatten, anders dan dat de toezegging alléén geldt als ZonMw de subsidieaanvraag honoreert.

Subsidiabele kosten

De volgende kosten komen in aanmerking voor subsidie, afhankelijk van het toepasselijke AGVV artikel:

- Op basis van artikel 26 en 27 AGVV:
Kosten voor investeringen met betrekking tot de bouw en/of upgrade van de infrastructuur
 - Materiële vaste activa: bestaande uit gronden, gebouwen en installaties, machines en uitrusting (afschrijvingskosten van toepassing).
 - Immateriële vaste activa: fysiek of financieel niet-tastbare activa, zoals octrooien, licenties, *knowhow* of andere intellectuele-eigendomsrechten.
- Op basis van artikel 27 AGVV:
Kosten voor exploitatie zijnde personeelskosten en administratieve kosten (met inbegrip van de algemene kosten) die betrekking hebben op de realisatie, ingebruikname en aanpassingen van de infrastructuur (mits in overeenstemming met het staatssteunrecht):
 - Het aansturen van de infrastructuur ter bevordering, samenwerking, informatiedeling en het verschaffen of toeleiden van gespecialiseerde en op maat gemaakte zakelijke ondersteuningsdiensten.
 - De marketing van de infrastructuur om nieuwe ondernemingen of organisaties aan te trekken en de zichtbaarheid te verhogen.
 - Het beheer van de faciliteiten van de infrastructuur, de organisatie van opleidingsprogramma's, workshops, conferenties ter ondersteuning van kennisdeling, netwerking en transnationale samenwerking.
- De algemene afschrijvingsregels zijn van toepassing. Investerings in apparatuur alsmede in infrastructuur dienen goed gemotiveerd te worden. Alleen kosten die specifiek voor het project worden gemaakt, zijn subsidiabel; interestkosten worden niet vergoed. De kosten van investeringen (afschrijvingen) kunnen in de projectkosten worden opgenomen naar rato van het gebruik hiervan. Indien van apparatuur de volledige aanschafwaarde wordt gefinancierd, dient rekening gehouden te worden met de restwaarde van deze apparatuur. Voor afschrijvingen en het bepalen van de restwaarde wordt uitgegaan van de volgende percentages:
 - Computerapparatuur: 40% in jaar 1, 30% in jaar 2, 20% in jaar 3, 10% in jaar 4.
 - Overige apparatuur: lineaire afschrijving in 5 jaar (20% per jaar)
- Accountantskosten zijn alleen subsidiabel als de subsidie buiten het staatssteunrecht valt of bij toepassing van artikel 27 AGVV (onder administratieve kosten). De accountantskosten mogen tot een bedrag van maximaal € 3.500,- worden opgenomen in de begroting en zijn alleen toegestaan bij projecten met een budget van € 125.000,- of meer. Onder artikel 26 AGVV zijn accountantskosten niet subsidiabel, wat betekent dat deze volledig voor rekening van partijen komen. Accountantskosten zijn subsidiabel, mits in overeenstemming met het staatssteunrecht, omdat het na afronding van een project verplicht is om een controleverklaring van een accountant aan te leveren bij de financiële eindverantwoording. Deze regeling geldt niet voor universiteiten en universitair medische centra. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Voor de personeelskosten van wetenschappelijke instellingen worden de VSNU (o.a. universiteiten) en NFU (o.a. UMC's) salaristabellen gebruikt. Indien deze niet toereikend zijn, dient u per functie de salarisschaal, het inschalingsniveau en de werktijdfactor, en 12 maal het bruto maandsalaris te berekenen. Er wordt een maximum uurtarief gehanteerd op basis van [schaal 16 van de Handleiding](#)

[Overheidstarieven 2024](#). Daarnaast dient u te motiveren waarom de tarieven uit de VSNU- en/of NFU-tabellen niet toereikend zijn.

- Indien het staatssteunrecht niet van toepassing is mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting als u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.6. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Engels.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Gebruik hiervoor het begrotingsformat: 'begroting DAEB' te vinden op de ZonMw pagina '[wat dien ik in?](#)'. De volgende elementen dient u aan uw begroting toe te voegen:
 - Een omschrijving van elke activiteit afzonderlijk die met de aangevraagde subsidie wordt bekostigd;
 - Het totale bedrag aan matching door medefinanciers als percentage van de totale kosten;
- Subsidiabel zijn kosten gemaakt vanaf het moment van de deadline van indiening van de projectaanvraag, tenzij het gekozen staatssteuninstrument anders bepaalt. Het kostenrisico bij niet-honorering ligt bij de aanvrager.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - **Bijlage 1. Figuren en tabellen**
 - Optioneel / Geen format / Max. 5 A4 / PDF
 - **Bijlage 2. Planning**

Maak de planning van het project inzichtelijk met behulp van een *Gantt*-grafiek.

 - Verplicht / Geen format / Max. 1 A4 / PDF
 - **Bijlage 3. Businessplan**

Stel aan de hand van het format een businessplan op. Onderdeel van het businessplan is een marktanalyse, risicoanalyse en financieel plan voor de continuering van de infrastructuur na afloop van de subsidie.

 - Verplicht / [Verplicht format](#) / PDF
 - **Bijlage 4. Exploitatiebegroting**

Maak per jaar de verwachte omzet en kosten inzichtelijk. Doe dit voor de volledige duur van het project + de eerste 2 jaar na afloop van de subsidie.

 - Verplicht / Geen format / PDF
 - **Bijlage 5. Onderbouwing overheadkosten**

Verplicht indien er overheadkosten worden opgevoerd. Specificeer uit welke kosten de overhead is opgebouwd en onderbouw deze met een berekening.

 - Indien van toepassing / Geen format / Excel
 - **Bijlage 6. Letter of Commitment**

Verplicht wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring (geldelijk en/of in natura). Elke samenwerkende en sponsorende organisatie moet een exemplaar aanleveren, behalve de organisatie waaraan de hoofdaanvrager is verbonden.

 - Indien van toepassing / [Format](#) / PDF
 - **Bijlage 7. Financiering eigen bijdrage**

Onderbouw per deelnemende partij die een eigen bijdrage levert aan het project hoe de financiering van de eigen bijdrage eruit ziet.

 - Verplicht / [Verplicht format](#) / PDF
 - **Bijlage 8. Toepassing staatssteunrechtelijk kader**

Voor alle subsidie ontvangende onderzoeksorganisaties en ondernemingen: een ingevulde en ondertekende verklaring.

 - Verplicht / [Verplicht format](#) / PDF
 - **Bijlage 9. ZonMw AGVV-verklaring**

Verplichte bijlages indien artikel 26 of 27 van de AGVV toegepast wordt. Voor alle subsidie ontvangende ondernemingen dient de ZonMw AGVV-verklaring te worden toegevoegd

 - Indien van toepassing/ [verplicht format](#) / PDF
 - **Bijlage 10. Technische samenvatting SDI**

- Verplicht / [Verplicht format](#) / PDF

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Gescheiden boekhouding**
Wanneer er zowel economische als niet-economische activiteiten worden uitgeoefend met behulp van de infrastructuur dient er met betrekking tot de financiering van, de kosten van en de inkomsten uit die economische activiteiten een gescheiden boekhouding te worden gevoerd op basis van consequent toegepaste en objectief te rechtvaardigen beginselen van kostprijsadministratie (26 AGVV)
- **Rapportage ten behoeve van het Nationaal Groeifonds**
Er is een rapportageverplichting vanuit ZonMw, PharmaNL en het ministerie van VWS aan het NGF. Hiervoor bent u verplicht ieder jaar een rapportage in te vullen. ZonMw zal u tijdig informeren over verdere details.
- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[Subsidie aanvragen in 10 stappen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Aansluiting bij de visie van PharmaNL en bij de doelstelling van het infrastructuurprogramma**
De investering geeft een duurzame impuls aan het benutten van het economisch potentieel van innovatieve farmaceutische producten en productietechnologieën en realiseert een hoogwaardige nationaal gecoördineerde en innovatieve infrastructuurvoorziening, essentieel voor baanbrekende farmaceutische product- en productietechnologieontwikkelingen. Een dergelijke voorziening is niet of onvoldoende beschikbaar en komt niet onder reguliere marktwerking tot stand.
- **Belang voor de farmaceutische waardeketen**

Beoogde infrastructuur moet een rol spelen in de waardeketen die concreet tot ontwikkeling van geneesmiddelen leidt of tot ontwikkeling van verbeterde productietechnologieën van geneesmiddelen.

- **Bijdrage aan beschikbaarheid geneesmiddelen voor Nederlandse patiënten**
Beschrijf in uw aanvraag op welke wijze de infrastructuur gaat bijdragen aan beschikbaarheid van geneesmiddelen voor Nederlandse patiënten.
- **Algemene relevantiecriteria**
Beschrijf indien van toepassing hoe uw aanvraag bijdraagt aan de volgende relevantiecriteria:
 - **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzamelingen. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.
 - **Transitie naar proefdiervrije innovaties**
Conform het beleid van het kabinet om de transitie naar proefdiervrije innovaties te stimuleren is er een uitsluiting van infrastructuurprojecten die inzetten op proefdiergebruik zonder daarmee bij te dragen aan de transitie naar proefdiervrije innovaties.
 - **Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren**
Geef aan hoe - waar realistisch mogelijk - in overeenstemming met het gedachtengoed van de tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren wordt gehandeld. Denk bijvoorbeeld aan wat voor voorwaarden worden gesteld aan het gebruik van de infrastructuur door gebruikers.

Meer informatie over de algemene relevantiecriteria vindt u op [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#).

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstellingen en resultaten**
Beschrijf helder, concreet en bondig de doelstelling(en) van het project. Geef hierbij ook de beoogde resultaten aan.
- **Plan van aanpak**
 - Het plan van aanpak sluit aan op de doelstelling(en) van het project.
 - Beschrijf de beoogde projectactiviteiten en geef een logisch stappenplan met concrete milestones en/of deliverables, ICT-aspecten en de rol van deelnemende partijen.
 - Uit het plan van aanpak dient duidelijk te worden wat de rol- en taakverdeling is van deelnemende partijen/personen om bepaalde milestones en/of deliverables te behalen.
 - Beschrijving van essentiële afspraken tussen de deelnemende partners voor de realisatie van het plan van aanpak (en de omgang met de KPI-doelstellingen).
 - Beschrijf de strategie voor procurement, intellectueel eigendom en commerciële activiteiten.
- **Haalbaarheid**
 - Onderbouw dat het plan van aanpak haalbaar is binnen de opgegeven tijd en het budget.
 - Geef hierbij aan hoe er wordt omgegaan met budget- en tijdsoverschrijdingen.
 - Voeg een Gantt-grafiek van de planning van het project toe als verplichte bijlage.
 - Maak met behulp van een businessplan ([verplicht format](#)) aannemelijk dat de beoogde infrastructuur haalbaar is en na afloop van de subsidie zelfvoorzienend kan zijn. Onderdeel van het businessplan is een marktanalyse, risicoanalyse en financieel plan.
- **Expertise en ervaring**
 - Beschrijf de samenstelling van de projectgroep en geef aan welke rollen de verschillende personen/partijen hebben bij de uitvoering van het project.
 - Beschrijf de kennis en ervaring van deze personen of partijen op het gebied van het plannen, opzetten en exploiteren van farmaceutische infrastructuur
 - Geef een beschrijving van de kennis en ervaring van de trekker(s) van de projectgroep op het gebied van benodigde samenwerking en leiderschap.
 - Onderbouw hoe de beschikbare expertise en bemensing in de projectgroep leidt tot een succesvolle uitvoering van het project.
- **Organisatie- en besluitvormingsstructuur**

- Beschrijf hoe de organisatie- en besluitvormingsstructuur van de beoogde infrastructuur wordt ingericht (o.a. deelnemers, rollen, taken en bevoegdheden). Geef aan hoe verantwoordelijkheden zijn verdeeld en welke afspraken er al zijn gemaakt of nog gemaakt moeten worden.
 - Beschrijf hoe de continuïteit van het leiderschap gedurende de duur van het project wordt geborgd.
 - Geef aan hoe de voortgang van het project wordt geborgd en op welke manier er kan worden bijgestuurd. Geef ook aan hoe conflicten worden opgelost en hoe risico's beheerst kunnen worden.
- **Borging open karakter en non-discriminatoire toegangsbeleid infrastructuur**
- Openstelling voor minimaal 50% van de beschikbare tijd aan externe partijen. Geef aan voor welk percentage van de beschikbare tijd de infrastructuur wordt opengesteld voor interne gebruikers (aanvragende instellingen) en externe gebruikers (andere partijen).
 - Toegang tot de infrastructuur moeten open staan voor meerdere gebruikers en op transparante en niet-discriminatoire basis worden verleend. Geef een beschrijving van het transparante en niet-discriminatoire toegangsbeleid. Maak hierbij inzichtelijk onder welke voorwaarden toegang tot de faciliteit wordt verleend en hoe verzoeken voor toegang tot de infrastructuur worden beoordeeld
 - Beschrijf welke services beschikbaar worden gesteld aan gebruikers en hoe gebruikers ondersteund worden met experimenten, metingen en ander gebruik van de faciliteit.
- **Noodzaak tot publieke financiering**
- Motiveer waarom publieke financiering noodzakelijk is om de beoogde infrastructuur te realiseren. Er wordt hierbij tevens getoetst op overlap met al bestaande of gefinancierde infrastructuur voorzieningen. Niet in aanmerking voor subsidie komen projecten die subsidie aanvragen voor infrastructuurvoorzieningen die al voldoende beschikbaar zijn in Nederland, reeds zijn gefinancierd door PharmaNL, of ook zonder PharmaNL financiering tot stand zouden kunnen komen.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

<i>Relevantie</i> <i>Kwaliteit</i>	Ze er relevant	Relevant	Laag relevant
Goed	1	3	afwijzen
Voldoende	2	4	afwijzen
Matig	afwijzen*	afwijzen*	afwijzen

*Aanvragen die zeer relevant of relevant zijn met een kwaliteitsoordeel 'matig' kunnen uitsluitend worden gefinancierd na bijstelling op kwaliteit.

5. Indienen

5.1. Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van uitgewerkte subsidieaanvraag is 7 september 2026, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2. Tips

- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

- Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.
- **Let op!** Zorg dat de documenten die u uploadt niet beveiligd zijn. Begrotingen of andere bestanden die ondertekend zijn (bijvoorbeeld met ValidSign) hebben vaak automatisch een beveiliging. Zorg dat u deze eraf haalt vóór u het bestand uploadt, anders kan het systeem het bestand niet goed verwerken. U kunt controleren of uw PDF een beveiliging heeft door het te openen in Adobe Acrobat, op de rechtermuisknop te klikken, naar documenteigenschappen te gaan en dan naar het tabblad beveiliging te gaan. Daar kunt u zien of en hoe uw bestand beveiligd is. U kunt ook de PDF in een browser openen, indien uw bestand beveiligd is komt dit in een balkje bovenin te staan.

5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van pharma.nl@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4. Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op via e-mail (PharmaNL@zonmw.nl), of telefonisch met: Larissa Wijnberg (070 391 60 66) of Marianne Swart (070 349 5258).

5.5. Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6. Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Subsidie aanvragen in 10 stappen](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en verplichtingen](#)
- [Beoordeling subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun](#)
- [Instructies over FAIR-datamanagement voor subsidieaanvragers](#)
- [Open Access](#)
- [Ondersteuning bij implementatie](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#)
- [Bijlage 2 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)

6.1. Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁴
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.⁵
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.⁶ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.⁷ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#) ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.⁸ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring cumulatie van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.

⁴ Artikel 1 lid 5 AGVV

⁵ Artikel 6 AGVV

⁶ Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

⁷ Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

⁸ Artikel 8 AGVV

6.2. Bijlage 2 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁹ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
 - g. de projectresultaten delen, en
 - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.¹⁰
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁹ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

¹⁰ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden de [ZonMw website](#).

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is ‘uitvinder is eigenaar’;
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm’s length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering Project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.